

Volkstuinders Vereniging "De Heeg"

Bankrekening VTV: NL75INGB0000058907

Maastricht, 1 sept 2016

Nieuwsbrief sept 2016

Algemeen

Zoals het meestal gaat hebben we als eenvoudig mens niks in te brengen aangaande het weer. Was het tot begin juli koud en veel te nat, sindsdien is het warm en droog geweest. Toen ik door de tuin liep en iemand water zag geven zei ik nog: "14dgn geleden hoopten we nog dat het water van boven minder zou worden. Nu is het zo dat de wateropslag die iedereen heeft zo goed als leeg is en dat we best wat regen mogen hebben".

Maar gelukkig zijn wij als eenvoudige tuinders daar geen speler in.

Wel opvallend, maar ook zij zijn geen speler in het weersysteem, zijn de slakken. Enkele weken geleden was het bijna een wedstrijd wie de meeste slakken kon vangen en nu zijn ze weg. Niet dat ze allemaal gevangen zijn, maar ze zijn gewoon in de grond gedoken.

Overigens heb ik het over de naaktslak die overal aan peuzelt waar we dat niet willen, nl. onze planten.

De slak met het huisje is ook de grond in, maar dit is een slak die enkel van nut is in de tuin. Zijn voedsel bestaat uit brandnetels, maar ook plantenresten, zwammen, aas, uitwerpselen, bladeren van kruidachtige planten, algen en fruit.

In deze nieuwsbrief o.a. een stuk over zeg maar de behandeling van de grond in onze tuin. Ik zag dit op internet voorbijkomen en vond het wel een leuk en ook leerzaam stuk.

Tevens wat andere wetenswaardigheden, maar onze BBQ staat er nu nog niet in vermeld. Die komt in de volgende nieuwsbrief

Brand

Op een zaterdagmiddag rond 16:00 u. werd ik gebeld, dat er brand uitgebroken was in de tuin. Ik ben na het telefoontje in de auto gestapt en naar de tuin gereden. Gelukkig had een van de tuinleden, die dit als eerste zag, de brandweer gebeld, het hek geopend en de brandweer gewezen waar de brand was. Toen ik eraan kwam was de brand zo goed als geblust. Gelukkig waren er geen gewonden, alleen een tuinhuis met inhoud was weg. Volgens de brandweer is de brand van binnenuit ontstaan. Hoe dan ook: laten we gewoon opletten dat we met brandbare spullen voorzichtig omgaan. Een ongeluk zit in een klein hoekje.

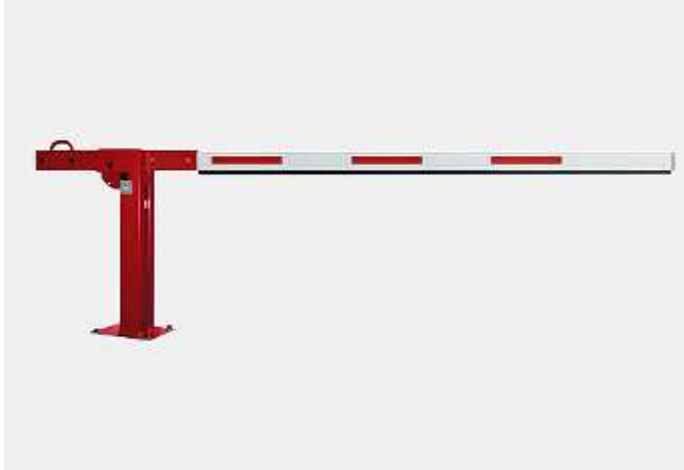

Diefstal.

Zijn we een beetje klaar met de diefstallen in de portocabine, container, kantine of tuinhuisjes, dan begint het weer in de tuinen zelf. Er zijn onder ons mensen die dit doen, een of meerdere. Ik durf dit te zeggen, omdat leden die al jaren voor mij lid waren bij navraag stellen, dat dit vroeger ook al gebeurde. Er zijn altijd mensen die zich storen dat bij een ander de bonen, pruimen, kersen, of wat dan ook beter of lekkerder zijn dan in hun eigen tuin. Mogelijk hebben ze dit niet in hun eigen tuin. Kijk mensen: het kan er bij mij niet in dat er jeugd bloemen of courgettes uit een tuin komt stelen. Ook de mensen die de grote diefstallen gedaan hebben of in de kantine inbraken hebben hier geen interesse in. Een derde reden om dit aan te nemen is dat er geen gaten in hekwerken gemaakt worden. Ook wordt nergens wat verloren. Nee het wordt gewoon netjes van de struiken gehaald. Nu hoop ik dat degene dit doet ook eens wat terug doet voor degene waar hij/zij de diefstallen doet. Overigens zijn we alle verenigingen rondom ons aan het clusteren om zodoende per vereniging inzichtelijk te krijgen hoeveel diefstallen er gebeurd zijn en wat er verdwenen is om dan een gesprek bij de gemeente aan te gaan. Mogelijk dat er dan meer controle zal komen.

Slagboom plaatsen

M.i.v. 01 nov. zal er een slagboom worden geplaatst ter hoogte van de kantine. De reden is dat er met name in de winter te veel mensen met de auto tot bij hun tuin rijden en zodoende de paden beschadigen. Voor mensen, die toch met een goede reden in hun auto naar hun tuin moeten zal de slagboom **zo nu en dan?** op zaterdag enkele uren geopend worden. Uitzonderingen zullen bekeken worden.

Onze Imker

Zoals we mogelijk gezien hebben, heeft de imker zijn eerste volk geplaatst. Wat ik persoonlijk mooi vind, is dat het in een korf gebeurt, die vroeger overal te zien was.

Op dit moment staan er 4 grote kisten maar deze korf vind ik wel iets hebben. De imkers hebben ook gewerkt aan de bloementuin er is met de zeis gewerkt en de bloemen zijn her en der uitgesprongen. Komend jaar zal het gonzen van de bijen, hoop ik.

Voor de honing liefhebbers, de eerste honing is er. In de kantine is die te krijgen op de zaterdagen, potten van een halve kilo aan een schappelijke prijs.

Bemesten, spitten of niet

Veel mensen zien de keus van grond en bemesting als een donkere leemte in hun kennis en niet weinigen laten zich van alles wijsmaken over de enige goede wondermest. Termen als "microklimaat" en "biologisch evenwicht" strooien nog wat extra magie in deze put van onwetendheid. Ik vind dit gevoel wel logisch, zelf leer ik nog regelmatig nieuwe dingen over mest en er zijn misschien wel een paar honderd verschillende soorten te onderscheiden.

» Heeft mijn tuin goede grond?

Ik zal een poging doen om de materie behapbaar te maken. Ingenieurs onder jullie: je zal het niet compleet genoeg vinden, maar het is een begin...

Een eerste gegeven (straks behandel ik potten en verhoogde bakken) is de grond, die in je tuin aanwezig is. Deze kan als basis gunstig zijn voor plantengroei mits er een goede mix is tussen vochthoudend vermogen, fijnheid van materiaal en luchtigheid. De wortels van een plant moet voldoende worden omsloten om vocht op te nemen en stevigheid aan de plant te geven zonder dat er rotting gaat optreden door zuurstofgebrek.

Deze uitleg gaat overigens uit van teelt zonder kunstmest, hoewel dit een minder ernstig chemisch goedje is dan vele geloven, maar dat is een ander verhaal. Die bestaande grond gaan we verwennen met organische stof om blijvend te zorgen voor die combinatie van "VFL" (vochthoudend vermogen, fijnheid en luchtigheid) maar ook om nuttige schimmels, bacteriën en bodeminsecten te voeden. In zo'n klimaat voelt de plant zich optimaal en gaat samenwerking aan met de omgeving. Die organische stof kan van alles zijn: compost (plantaardig), guano (vogelpoep), poep van planteneters (koemest, paardenmest e.d.), zwamaarde (restproduct van paddenstoelenteelt) en het dier zelf, de zogenaamde destructiemest bestaande uit bloedmeel, beendermeel, ledermeel, hoornmeel etc. Een combinatie van deze mesten is optimaal, waarbij compost niet snel teveel gegeven kan worden. Deze organische mesten geven aan de plant ook direct de mineralen die ze nodig heeft: stikstof, fosfor, kali, magnesium (N, P, K en Mg) en sporenelementen (mineralen die de plant in kleine hoeveelheden nodig heeft). Fijn gedolven gesteenten zoals basaltmeel geven de bodem en dus de plant extra sporenelementen.

» Het pH-verhaal

De zuurgraad van de bodem is belangrijk voor een optimale groei. Vaak denken mensen, dat hun grond zuur is en baseren dat op gevoel, ik zou dit altijd even meten. Neutrale grond met een pH tussen 6-7 is het meest ideaal voor bodemleven en groententeelt. Uiteraard moet je niets aan je zuurgraad doen als je een natuurtuin hebt. Je past dan de groeiende gewassen aan de heersende zuurgraad aan. De methode om de zuurgraad te beïnvloeden (van zuur naar neutraal, dus van een lage naar een hogere pH) is het strooien van kalk (Ca, niet te verwarren met kali = K). Kalk zorgt voor een betere opname van de belangrijkste bouwstoffen van de plant, te veel kalk is vooral voor aardappels niet gunstig (schurftgevaar), dus: alles met mate!

Omdat bouwstoffen beter worden opgenomen, zal voldoende mest moeten worden gegeven, vandaar het oude tuindersgezegde: "kalk maakt rijke ouders en arme kinderen." Gebruik altijd organische kalk, deze tast de levende organismen in de grond niet aan. Over die organismen gesproken: zure grond verjaagt regenwormen en duizendpoten en geeft een (te) hoog gehalte aan bodemschimmels terwijl (nuttige) bacteriën niet genoeg groeien. Jaarlijks bekalken is dus zeer nuttig!

» Minder of niet spitten

Dan de discussie: spitten of niet, oftewel hoe gaan we om met grondbewerking? Hier is en wordt veel onderzoek naar gedaan en veel van de uitkomsten pleiten voor minder intensieve grondbewerking. De organische stof, die in de bovenlaag hoort, geeft het beste mineralen door aan de plant. Bij onderspitten ben je die telkens weer kwijt. Die toplaag bevat ook een veilige woning voor nuttig bodemleven, dat zorgt voor gangenstelsels en een rustige vertering van organisch materiaal. Het werken met bijvoorbeeld woelvorken is een goed alternatief van spitten (in vaktermen spreken we van "kerende" en "niet kerende" grondbewerking). Het bodemleven zal enorm toenemen bij NKG = niet kerende grondbewerking). Voeg daar nog aan toe het bedekken van de grond met plantafval (gemaaid gras of andere mulch) en je krijgt een mooi en gezond bodemklimaat.

Spitten zorgt voor minder regenwormen en andere nuttige bodemdierjes, spitten doorbreekt nuttige, draadachtige schimmels, waardoor er minder evenwicht is tussen schimmels en bacteriën, spitten (zonder mulchen) zorgt voor een hardere bovenlaag en uiteindelijk juist dichtere grond (verslumping). In dit zuurstofarmere klimaat ontstaan ziekteverwekkers makkelijker. Kortom: je denkt lucht te brengen, maar je bereikt het tegenovergestelde. Een "levende" bodem zorgt namelijk voor een duurzamer gangenstelsel, waardoor planten diep kunnen wortelen. Veel meer argumenten heb ik toch niet nodig?

» Groenbemesting

Weer zo'n term met enige geheimzinnigheid. Omdat we de meeste gewassen die als groenbemesting worden gebruikt niet eten, komen we deze in het dagelijks leven dan ook niet tegen. Daarnaast is het gebruik van groenbemesters van oudsher een dingetje van de akkerbouwer (de boer dus) en niet van de tuinder. Ik zie echter al jarenlang een toenemende belangstelling voor de teelt bij hobbyisten. Wat doet een groenbemesting, wat zijn de voordelen? Laat ik eerst mijn eigen term mogen introduceren: **bemestingsplanten**. Dat dekt de lading veel beter en is taalkundig juister...

Enkele werkingen en voordelen op een rij:

Als je na de oogst geen teelt meer wilt beginnen is het beter voor het bodemleven om de grond “bedekt” te houden en dat kan heel goed met bemestingsplanten.

1. Deze planten leveren na enkele maanden groei of na de winter een flinke impuls voor de composthoop. Afgemaaide planten als mulch laten liggen mag ook.
2. Gezaaid in de herfst houden de vorstbestendige soorten de nog aanwezige mineralen in zich op als voeding, die na het maaien of afsterven weer vrijkomen. Anders zouden deze mineralen in de winter deels uitspoelen.
3. Door de beworteling van deze planten verbetert de structuur van de grond, wordt overmatig vocht sneller verwerkt en waait bij droge winters de humuslaag niet weg.
4. Sommige bemestingsplanten hebben een nevenwerking tegen te veel ziekmakende aaltjes in de grond.
5. Vlinderbloemige bemestingsplanten zoals Lupinen en Klavers binden stikstof in de lucht in knolletjes aan de wortel, met dank aan de bacteriën van het geslacht Rhizobium... Deze stikstof is ter beschikking van de plant voor een volgende teelt als je de bemestingsplanten afmaait.
6. Door begroeiing van een door jou gepland gewas zullen niet-geplande planten (zwartgallig “onkruid” genoemd) minder kansen krijgen.

» Uitbundige groei in bloembakken

Wat is de ideale grond voor bloembakken en verhoogde plantenbedden? Ik heb vrij veel ervaring met de teelt in bloembakken en heb de beste resultaten met goede, liefst biologische potgrond. Biologische Tuinaarde evenaart potgrond bijna en mag dus ook. Eventueel kan wat zand en klei worden bijgemengd, maar dat is niet nodig. Houd ook deze grond zoveel mogelijk bedekt met mulch of split tegen uitdroging van de oppervlakte. Jaarlijks breng ik een dunne laag verse potgrond aan en strooi ik ruim met organische mest. Wormenmest en Zwamaarde bevallen me heel goed. Halverwege het jaar herhaal ik deze toevoegingen, je zou eens naar mijn bloembakken moeten kijken: een jaarlijkse lust voor het oog! Hoewel mieren in de grond vaak luizen op de planten brengen hebben ze samen met pissebedden wel een gunstige invloed op de luchtigheid in je bakken. Je kan natuurlijk ook wat wormen vangen en hopen dat ze zich settelen. Nog even een watertip: geef je bloembakken over het hele oppervlaktewater en niet alleen dicht bij de plant. Tekort aan water is de grootste oorzaak van het mislukken van containerteelten. Uiteraard zorg je voor een goede afwatering...

